

Skálavík - bygd í vøkstri

Skálavík var ein av teimum bygdunum, ið metast kundu sum av verstu brimplássum, tá ættirnar ikki vóru til vildar. Nú er øðrvísi. Byggin hevur nú fingið bátahyl ella rættari havnalag, ið skapar likindi fyri vinnu og framburði

Leygardagin í næstseinastu viku fór vígslan fram av nýggja havnalagnum. Ikki vóru likindin av teimum bestu, tá gestirnir skuldu fara úr Havn, men eingin teirra, ið seinri á morgni legdu av stað, mundu harmast ferðina — heldur ikki um teir lógu vedurfastir og ikki sluppu av stað fyrr enn seinrpartin sunnudagin.

Gestablidni var ovurstórt, og fagnaðurin stórur. Sónarstýrisformaðurin bjóðaði velkomin.

Mikkjal Helmsdal, landsverkfrøðingurin, greiddi frá arbeiðinum, takkaði fyri gott og væl úr hondum greitt arbeiði.

Villi Sørensen, landsstýrismaður, heilsaði frá landsstýrinum og handaði landsstýrisins vegna skálsvíkingum hetta dygdarverk.

Aðrir røðarar vóru lögtingsmenninir Kjartan Mohr, J. P. Davidsen og Demmus Hentze.

Aftaná var borðhald í skúlanum, fyri innbóddum gestum av bygd, sönarstýrinum o. ø., seinri fyri øllum bygdaðfólkinum. Ikki rúmaðust tey mongu undir skúlalónini á einum sinni.

Undir tí frálíka borðhaldinum við alskins góðgæti vórðu

aftrur hildnar røður. Umframt teir nevndu røðararnar legdu nú Erlendur Patursson, fiskimannafelagsformaður og Rasmus Olsen, bankastjóri í Sjóvinnubankanum góð orð aftrá, ið áður var borið fram.

Millum røðurnar var dúgliga sungið.

Teir, ið staðið hava fyri sjálvum arbeiðinum á staðnum, hava verið Petur Petersen av Sandi, hann noyddist at leggja frá sær vegna heilsubrek og Steinbjørn Davidsen, eisini av Sandi.

Hetta er rúmligur bátahylur. Teymar eru lagdir út til 20 bátar, men har er rúm fyri væl fleiri. Umframt hetta er væl av plássi til bátar at skipa upp og onnur at leggja at.

Hylurin er 3 m djúpur á meðalvatni.

Viddin er 50 ferðir 40 metrar. Verður sjálvur brimgarðurin longdur einar 30—40 metrar

aftrá, hevur Skálavík eitt frálíkt havnalag, har eisini stór fôr kunnu leggja at í øllum vanligum veðri.

Væl liggja skálsvíkingar fyri til útróður, so tað er eingin ivi um, at hetta valaverk, ið einans hevur kostað umleið 1 milj. kr., verður at hava ovurhonds stórán týðning fyri bygðina, sum er í stórum vøkstri.

Í lötuni eru har umleið 70 hús. 9 standa í gerð og onnur 9 eru í umbúnað.

Við hesi miklu útbygging eru likindi skapa fyri trívna og vælferð fyri tey, sum í lötuni byggja og í framtíðini skulu byggja Skálavík, bæði vinnuliga og á annan hátt, tí hetta nýggja havnalag verður ivaleyst at hava stórán samferðsluligan týðning fyri alla oynna.

Fóðring og røkt av kálvum

Av tí at lutvíst nógvar kálvingar sýnast at vera hesa tíð av árinum, kann tað vera av áhuga, at siga nokur orð um fóðring og røkt av kálvum.

Her verður bert skrivað um nokur viðurskipti, sum eru aktu ell, tá ið kálvar verða viðsettir bæði til mjólkaframleiðslu og til slakt. Tann fyrsta viðsetingin er so avgerandi fyri seinna trívnaðin og vøksturin, at her má gerast tað vit kunna fyri at kálvurin ta fyrstu tíðina skal hava tað so gott sum gjørligt.

Rámjólkin

Rámjólkin inniheldur immun-eivir, sum fyrirbyrgja ymiskar sjúkur. Hesi eivir kunnu bert

slæppa ígjøgnum tarmarnar á kálvinum teir fyrstu tímarar aftaná at hann er kálvarður, og tí bert gera nyttu hesa tíðina. Ti ræður um, at kálvurin fær rámmjólkskjótast gjørligt. 10—12 tímar er ofta nýtt sum longesta tíðarfreist, meðan summir meina at hetta tíðarskeið er enn minni. Vit kunnu siga, at kálvurin eigur at fáa 2 liter av fyrsta málinum og so skjótt sum til ber. Seinni kann kálvurin fáa umleið 5 liter av rámmjólks um dagin, so leingi sum henda varar. Kálvar vilja helst hava væl av hita (18—20 hitastig), men hetta samsvarar illa við tað, sum er ynskiligt í fjösi til mjólkinet. Ti mugu vit leggja dent á, at geva kálvinum eitt turt pláss at leggja á, og trekkur eigur ikki at vera á hesum plássi. Best er um kálvurin hevur høvi at vera í einaum garði. Er sementgolv í garðinum, eigur hetta at vera isolerað. Frægest er um kálvurin kann vera einsamallur í garðinum ta fyrstu vikuna (hetta orsakað av smittuvanda, friði o. ø.).

Mjólkaføðringin aftaná rámmjólkatíðina

Vanlig mjólk er tá føður sum ein vanlig nýttir aftaná rámmjólkina. Hon hóskar betur sum føður til kálvar enn mjólkaerstatningur (kip og annað) og skúmað mjólk, men her verður primumurin at hava týðning við valið av føðuri til kálvarnar. Vanlig mjólk eigur tó at verða givin teir fyrstu dagarnar aftaná rámmjólkina. Eru mjólkaerstatningarnir kontrolleraðir (kip og annað), kunnu hesir gevast istaðin fyri vanlig mjólks longu tá ið kálvurin er 8 til 10 dagar gamal. Har høvi er at geva nóg mikið av skúmaðari mjólks kann hetta vera einasta mjólkaføður til kálvarnar, frá teir eru 3 til 4 vikur gamlir. Eftir flestu royndum at døma, dáma kálvunum betur ta skúmaðu mjólkina, tá ið hon er súr, men skal hon tá vera heilt súr, tí tað stendst stórvandi við at geva hálvúra mjólks.

Hitin á mjólkinum er týðningarmikil. Verður mjólkin givin kóld, fær kálvurin ofta leysan avføring (diaré), av tí at kóld mjólk loypir ikki saman, fyrr

enn hon fer frá maganum í tarmarnar. Mjólk loypir lættast samt, tá ið hitin er umleið 41 hitastig. Mjólk, ið hevur kropshita (38—39 hitastig) loypir saman uppá umleið 5 minuttir, meðan mjólk, ið hevur eini 15 hitastig nýtir umleið 6 tímar um at loypa saman.

Kraftføður og stráføður til kálvar

Av tí at mjólk og mjólkaerstatningar er lutvíst kostnaðarmikið føður, ræður um at kálvurin lærir at eta kraftføður so tíðliga sum gjørligt. Ein kann ráða til at geva kálvinum kraftføður, longu frá hann er 8 til 10 dagar gamal. Av stráføðuri kann verða givið bæði hoyggj og súrhoyggj — tó hevur hoyggj ið vissar fyrimunnir ta fyrstu tíðina, ti saman við allari mjólkaføðringini heldur hoyggj ið magan frískari. Tær 2 til 3 fyrstu vikurnar eigur dentur at verða lagdur á at lera kálvin at eta kraftføður og at lata nakað av hoyggj altíð at leggja fyri honum. Síðan eigur kálvurin at fáa so mikið av kraft- og stráføðuri, sum honum lystir at eta.

Føðurplanir til kálvar

At seta upp nakrar føðurplanir í hesi syftu vil verða ov drúgvfært, av tí at ein ávisur planur ikki nýtist at vera hóskandi fyri allar, orsakað av hvørji og hvussu mikið av hvørjum føður

slag, tað er ynskiligt og høvi at nýta í hvørjum einstøkum føri. Royndarstøðin hevur nakrar føðurplanir til kálvar fyri tey mest vanligu føðursløgini, og kunnu teir fáast við at geva boð um hetta.

Søla og sjúkur

Sjúkur, sum kálvar fáa aftaná at teir eru keyptir aðrastaðir frá, er til stórán ampa fyri keyparan, og tað er ein torførur spurningur at loysa í fleiri av grannalondum okkara. Her hjá okkum hava vit ikki so nóg av tilíkum royndum at vísa á, men at vit mugu vera meiri varnari á hesum øki er einki at ivast í. Tað eru serstakliga ymiskar búksjúkur, ið her verður hugsað um, ið standast av ótíðarhóskandi flutningi og viðurskiptum í nýggja fjósinum. Hesar sjúkur eru skaðiligar, bæði av tí at onkur kálvar doyri, men í stórán mun eisini tí at trívnaðurin og vøksturin á kálvinum minskar munandi. Tað er so, at tað er nóg góð hjálp at fáa til kálvar, sum eru vorðnir sjúkir, men best er tó um vit í allar mátar royna at fyrirbyrgja sjúkunum.

Jú skjótari ein kálvar verður fluttur og jú betur hann hevur tað undir flutninginum frá seljara til keypara, tess betur sleppur ein undan hesum sjúkum. Undir flutninginum skal kálvurin hava tað trekkfritt, heitt og turt. Best er um vit kunnu hava hann í einum kassa fyri seg sjálfan. Til at fyrirbyrgja leysan avføring (diaré), (tá ið kálvurin er kominn uppá sitt nýggja pláss) hjálpir at geva honum smáar mjólkaamongdir teir fyrstu dagarnar. 2 liter av mjólks um dagin, kann vera góð leiðbeining ta fyrstu vikuna. Í summum førum kann tilráðast at nýta enn minni amongdir. Her skal tilskilast, at best er um kálvurin ikki verður fluttur fyrr enn hann er í minsta lagi 2-3 vikur gamal, um ikki flutningurin er skjótur og í besta lagi.

Hevur kálvurin hóast trygdartólkið fingið búksjúku, má hann í fyrstu syftu fáa minni mjólk enn vanligt í nakrar dagar. Kálvurin má hóast hetta fáa nóg mikið av vætu og salti, fyri ikki ólag skal koma í aðrastaðir í kroppinum. Tað hevur roynst væl at givið einar tveir liter av saltvatni um dagin afturat (2 spísiskeiðir av salti til 1 liter av vatni). Hetta má gevast í smáum og skal vatnið vera umleið 35 til 40 hitastig.

Hanus Wardum.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Politiet søger aspiranter til stillinger som politibetjente

Politibetjente på prøve er placeret i statstjenestens 6. lønramme. Den månedlige løn for aspiranter er for tiden ca. 2.900 kr. inklusive stedtilæg og særligt tilæg.

Det er en betingelse for at komme i betragtning, at ansøgeren er fyldt 21 år, men som hovedregel ikke er over 25 år, og er mindst 177 cm høj uden fodtøj, sund, stærk og velbygget uden legemlige mangler (f. eks. farveblindhed, nedsat syn eller hørelse, plaffodethed eller udvidede årer på benene).

Endvidere kræves gode skolekendskaber i almene fag — især færøsk og dansk retskrivning.

Mener De at opfylde disse betingelser, vil De kunne få yderligere oplysninger og ansøgningsskema ved henvendelse til landfogdens kontor.

Ved eventuel ansættelse som aspirant vil De blive stationeret i Danmark med henblik på senere ansættelse som tjenestemand i det færøske politikorps.

Henvendelse må ske senest mandag den 22. december 1969.

LANDFOGEDEN (POLITIMESTEREN) PÅ FÆRØERNE, den 21.11. 1969.

Klerens

Missionssvika í Sørvági

Í døgnum 26. til 30. november verður við Guds hjálp missionssvika í Sørvágs missionshúsi. Streingjakórið av Toftum luttekur um víðar í weekendini.

STYRIÐ

Telegrafboð

Á telegrafstöðini er pláss leyst fyri einum boðdreingi ella -gentu á 16-17 ára aldri.

E. AKRABERG HANSEN